

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Deseño, desenvolvemento e avaliación do currículo	Código	652G02009	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Sanchez Bello, Ana	Correo electrónico	ana.sanchez.bello@udc.es	
Profesorado	Sanchez Bello, Ana	Correo electrónico	ana.sanchez.bello@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.es/moodle/			
Descrición xeral	<p>Esta materia pretende o desenvolvemento de capacidades que permitan ao alumnado configurar un marco integrador e interrelacional da súa práctica no ámbito do sistema educativo, a través da adquisición do coñecemento epistemolóxico da pedagogía e a didáctica que sustenta a intervención educativa, así como do desenvolvemento de prácticas baseadas na utilización dos recursos didácticos para construír unha intervención informada e comprometida coa optimización do acceso á aprendizaxe en favor da inclusión da diversidade que caracteriza o contexto educativo.</p> <p>Os principais temas e núcleos de coñecemento que se abordarán están orientados ao estudo e análise da escola, da cultura e da sociedade; do deseño e concreción do proceso de ensino e aprendizaxe; da análise da acción no ensino como unha estrutura de traballo para profesorado e estudantes e da avaliación no proceso de ensino e aprendizaxe.</p>			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Comprender a terminoloxía básica, específica e propia da Didáctica, así como os conceptos referentes aos compoñentes didácticos do proceso de ensino e aprendizaxe, de modo que sexa capaz de reflexionar con rigor sobre os mesmos e orientar racionalmente a súa futura práctica docente.	A1 A7	B13 B15	
Valorar críticamente as diferentes formas de interpretar a realidade educativa de acordo coas diferentes visións sobre a función social da escola e o ensino como sistema, en conexión cos obxectivos socio-educativos propostos. Comprender e reflexionar sobre a importancia da inclusión da diversidade que circunda as aulas educativas.	A1 A7 A10 A16	B3 B5 B14	C4 C6
Comprender as diferenzas entre a planificación curricular e a programación do proceso de ensino e aprendizaxe. Distinguir os diferentes niveis de concreción curricular e as súas implicacións. Coñecer os diferentes elementos e modalidades de deseño curricular.	A1 A7 A16	B3	C6
Coñecer e diferenciar os principios básicos e as características que fundamentan a articulación curricular na actualidade.	A16 A19	B3	
Diferenciar os distintos elementos curriculares. Utilizar diferentes criterios tanto para a análise de grupo, da formulación de obxectivos e a selección e secuenciación de contidos considerándoos como un corpo de coñecementos no marco dun proceso de construción e reconstrución progresiva.	A16 A17 A19	B15	
Comprender o valor científico e pedagóxico da avaliación no campo do ensino, entendida como unha avaliación eminentemente formativa, así como afondar nas relacións entre avaliación e investigación.	A19		
Analizar as figuras implicadas no proceso de ensino e aprendizaxe. Reflexionar sobre a necesaria profesionalización docente e as funcións do profesorado. Comprender o carácter interrelacionado da función do profesorado no sistema educativo.	A1 A7	B5 B6 B14	C4 C7

Desenvolver actitudes de investigación e innovación para facilitar a reflexión sobre a súa práctica educativa, entendida como un proceso de indagación e construción no marco da sociedade do coñecemento e o cambio cultural.	A17	B1	C6
	A19	B11	C7
		B15	C8

Contidos	
Temas	Subtemas
MÓDULO I. A Didáctica no marco das ciencias da educación.	-- Ámbito conceptual da Didáctica. - Natureza, obxecto de estudo e finalidade da Didáctica. - A Didáctica, os procesos de ensino e aprendizaxe e o currículo.
MÓDULO II. As funcións sociais do ensino: (re)produción e (re)construción dos saberes, das condutas e dos valores.	-- As relacións escola-ensino-sociedade. -- Ensino e socialización: os principios do ensino nunha sociedade democrática. -- Reprodución e reconstrución do saber e da sociedade na escola. -- Harmonía e conflito nas relacións ensino-sociedade: contradicións no proceso de socialización. - A escola como camiño para a igualdade e a inclusión social, cara unha escola multicultural.
MÓDULO III. A cultura da institución escolar	-- As dimensións da escola. -- A cultura no ensino obrigatorio: o currículo como categoría para a análise da cultura escolar. -- O oculto e o manifesto na aprendizaxe escolar. -- As determinacións dos contidos. -- O ensino na sociedade da información. -- Os fins básicos dos niveis do sistema educativo.
MÓDULO IV. O ensino como estrutura de comunicación	-- As relacións interpersoais no proceso de ensino. -- A aula e os centros como espazos de comunicación pedagóxica. -- A xeración de expectativas e a aprendizaxe escolar. -- A importancia do clima da aula na aprendizaxe. -- O ensino máis alá do coñecemento: dimensións persoais.
MÓDULO V. O deseño e concreción do proceso de ensino e aprendizaxe	-- As concepcións sobre o currículo. -- As fontes e enfoques do currículo. -- Elementos e funcións do currículo. -- Niveis de concreción/obxetivación do currículo. -- O ensino como deseño e desenvolvemento do currículo.
MÓDULO VI. O ensino como unha estrutura de traballo para profesorado e estudantes: a análise da acción	-- A interacción de profesorado, estudantes, cultura, contexto e recursos nas actividades de ensino. -- As tarefas como marco de socialización educativa e do proceso de ensino e aprendizaxe. -- A estrutura de tarefas académicas no traballo de ensinantes e na actividade do alumnado. -- Pautas para o estudo de tarefas e das súas secuencias. -- Os métodos pedagóxicos: secuencia de tarefas. -- Os recursos didácticos, organizativos e materiais no proceso de ensino e aprendizaxe. -- Modelos e tradicións metodolóxicas na selección de actividades de ensino: a súa valoración crítica.

MÓDULO VII. A avaliación no proceso de ensino e aprendizaxe	<ul style="list-style-type: none"> -- A avaliación no pensamento educativo e na práctica escolar. -- Funcións da avaliación no contexto escolar e social. -- Modelos de avaliación e posibilidades pedagóxicas. -- Modalidades de avaliación. Avaliación cuantitativa e cualitativa. Avaliación diagnóstica, formativa e sumativa. A autoavaliación. - Técnicas e instrumentos de avaliación: as súas características e limitacións.
---	---

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	22	33	55
Análise de fontes documentais	4	8	12
Discusión dirixida	4	8	12
Estudo de casos	4	8	12
Traballos tutelados	4	35	39
Proba de ensaio	2	16	18
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Na actividade de sesión maxistral traballaranse os contidos que conforman o marco teórico mediante a exposición oral, guiada co uso de presentacións, de medios audiovisuais e coa introdución de cuestións dirixidas ao alumnado coa finalidade de favorecer a aprendizaxe e a construción do coñecemento.</p> <p>Realizarase unha exposición xeral introdutoria de cada un dos distintos temas de que consta o programa, indicando os aspectos que o alumnado debe ampliar co seu traballo persoal, coas oportunas orientacións bibliográficas.</p>
Análise de fontes documentais	As fontes documentais serán a base de referencia sobre o tratamento dos contidos que se abordarán en torno aos diferentes núcleos temáticos da materia. Utilizaranse documentos audiovisuais e bibliográficas relevantes sobre a materia con actividades específicas deseñadas para a análise dos mesmos.
Discusión dirixida	Mediante esta dinámica abordaranse diversas temáticas orientadas a que o alumando reflexione sobre a importancia da inclusión da diversidade, atendendo aos múltiples factores que inciden no desenvolvemento da intervención educativa, co obxecto de favorecer a construción dunha visión crítica das diferentes formas de interpretar a realidade educativa.
Estudo de casos	As actividades de estudo de caso versarán sobre a presentación de situacións centradas no ámbito educativo para a súa análise dende a óptica da intervención dos profesionais da logopedia de maneira integrada cos demais profesionais que desenvolven a súa labor no contexto educativo.
Traballos tutelados	En torno aos diferentes temas proporase a realización de pequenos traballos de grupo que se iniciarán na aula e que logo deberán ser completados mediante o traballo autónomo do alumnado, atendendo as indicacións que se proporcionarán a través da atención personalizada do profesor aos diferentes grupos. Para a realización destes traballos tomaranse como referencia tanto os materiais básicos da materia así como outros complementarios. Finalmente, a través da exposición na aula, cada grupo compartirá os traballos realizados cos demais grupos.
Proba de ensaio	A proba de ensaio constituirá unha actividade final da materia con carácter avaliativo a través da que o alumnado deberá dar resposta a unha ou varias cuestións interrelacionadas facendo un tratamento global e integrado dos coñecementos adquiridos, de acordo co conxunto de contidos abordados en torno ás diferentes dinámicas de traballo ao longo da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	<p>A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbense como momentos de traballo presencial co profesor, polo que implican unha participación obrigatoria para o alumando.</p> <p>A forma e o momento en que se desenvolverá indicárase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia.</p>
---------------------	---

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba de ensaio	A proba de ensaio consistirá no desenvolvemento dunha ou varias cuestións interrelacionadas que implicarán un tratamento global e integrado dos contidos abordados ao longo da materia.	50
Traballos tutelados	<p>En relación cos traballos tutelados valorárase:</p> <p>A profundidade do contido.</p> <p>O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar.</p> <p>A utilización de fontes documentais complementarias e actuais.</p> <p>A presentación e a claridade da exposición.</p>	30
Estudo de casos	<p>En relación cos estudos de caso valorárase:</p> <p>A comprensión da situación presentada considerando a diversidade e complexidade dos factores que inciden no ámbito educativo.</p> <p>A profundidade de análise atendendo ao marco teórico traballado na materia.</p> <p>O valor de síntese e da adecuación das propostas de acción e intervención como resposta á situación presentada.</p>	20

Observacións avaliación
<p>A avaliación contempla dúas opcións: alumnado asistente (opción A) e alumnado non asistente (opción B)</p> <p>-----</p> <p>Opción A. Para o alumnado que asiste/participa nas actividades de clase (85% de asistencia presencial):</p> <p>a) Elaboración dun cartafol cos traballos de cada grupo no que se recollerán as prácticas que se desenvolvan na aula así como aquelas actividades relacionadas coa lectura e análise de materiais diversos presentados en clase (20%).</p> <p>b) Traballo dunha obra individual (30%)</p> <p>b) Un exame escrito sobre os contidos da materia (50%).</p> <p>Para ter apto na materia é imprescindible ter aprobadas as tres probas a avaliar</p> <p>-----</p> <p>Opción B. Para o alumnado que non asiste/participa nas actividades de clase (85% de faltas de asistencia):</p> <p>a)Exame escrito sobre os contidos da materia (65%).</p> <p>b) traballo individual sobre unha obra de referencia curricular marcada pola profesora (35%)</p> <p>Para ter apto na materia é imprescindible ter aprobadas as dúas probas a avaliar</p>

Fontes de información	
Bibliografía básica	

Bibliografía complementaria	
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
--

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías